SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:383

av Björn Söder (SD)

Upphörande av bistånd till Palestina och översyn av Sida

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska avsluta allt Sveriges bistånd till Palestina och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en ordentlig översyn av Sidas organisation och åtgärda de brister som förekommer på myndigheten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sidas biståndsprogram ”Human Rights Programme Palestine 2018-2023” uppgick till 140 miljoner svenska kronor. På hemsidan openaid.se kan man utläsa att organisationerna som blev utvalda att ta del av stödet var bland andra al-Haq, al-Mezan, Badil och DCI-P.

al-Haq

Sedan massakern den 7 oktober 2023 har al-Haq använt retorik som ”motstånd” och ”motståndskämpar”, som är kodord för att legitimera angrepp mot alla israeler, inklusive civila. Dessutom har några al-Haq-tjänstemän varit tydliga i försvaret och stödjandet av terrorism. Inlägg på sociala medier från al-Haqs personal firade attackerna och uppmanade folk att gå med i ”motståndet”. Den 12 oktober undertecknade al-Haq ett gemensamt uttalande där man hävdade att ”de kriminella handlingarna begångna av den israeliska militären utgör förbjudna kollektiva bestraffningar eftersom de riktar sig mot palestinska oskyldiga civila för tidigare handlingar som tillskrivs Hamas. […] Hamas och andra palestinska motståndsrörelser är produkten av Israels aggressiva ockupation som startade 1967, i strid med FN-stadgan, en olaglig användning av kraft som fortsätter idag.”

Organisationen al-Haq, som är klassad som en terrorenhet av Israel sedan oktober 2021 på grund av sina band till terrororganisationen Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP), är en av ledarna i ”apartheid”-kampanjen. I november 2022 publicerade al-Haq en rapport som hävdar att ”ideologin som ligger till grund för israelisk apartheid exponerades och institutionaliserades före ’proklamationen’ av staten Israel 1948. Dess rötter finns under de föregående decennierna av sionistisk bosättarkolonisering av Palestina från 1800-talet och framåt.” I maj 2018 släppte al-Haq en video som kallade ”skapandet av staten Israel [för en] olaglig och orättvis deklaration mot det palestinska folket.”

al-Mezan

al-Mezan är mycket aktiv i anti-israeliska lagfartskampanjer, utnyttjande av domstolar och internationella juridiska organ för att söka arresteringsorder mot israeliska regeringstjänstemän, driver stämningar mot företag och regeringar som gör affärer med Israel och agerar lobby för mål mot israeler vid Internationella brottmålsdomstolen (ICC).

Flera al-Mezantjänstemän och anställda har kända kopplingar till terrororganisationerna Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP) och Hamas. I oktober 2023, i efterdyningarna av den brutala Hamasattacken den 7 oktober, var al-Mezan undertecknare på ett uttalande som uppmanade till ”omedelbara åtgärder från det internationella samfundet för att stoppa Israels repressalier mot palestinska civila.” I uttalandet står bland annat: ”Lördagen den 7 oktober 2023 deltog palestinska väpnade grupper i en operation som svar på eskalerande israeliska brott mot det palestinska folket ... Vi uppmanar Internationella brottmålsdomstolens åklagare att skynda på utredningen om situationen i Palestina ... vi uppmanar FN:s säkerhetsråd, tredjestater, och FN:s medlemsstater att omedelbart ingripa med alla nödvändiga medel för att stoppa Israels attacker mot det palestinska folket och att införa sanktioner och vapenembargo mot Israel ... och nedmonteringen av Israels apartheidregim.”

I maj 2022 var al-Mezan undertecknare av en flagrant antisemitisk rapport inlämnad till FN:s råd för mänskliga rättigheters permanenta undersökningskommission mot Israel. Rapporten presenterade en uppenbart falsk historisk redogörelse som förnekade Israels rätt att existera, kategoriserade Israels själva existens som olaglig och stämplade sionismen som en form av rasism och krävde att kommissionen ”erkänner och pekar ut den sionistiska bosättarkolonialismen och apartheid som grundorsakerna till Israels pågående kränkningar.”

I februari 2021 publicerade al-Mezan en rapport som felaktigt hävdade att Israel använder dammar och slussar för att ”omdirigera flödet av naturligt vatten bort från Gazaremsan” och att när dammarna riskerar att svämma över ”öppnar Israel sina portar – utan förvarning – som resulterar i plötsliga flöden av vatten till palestinska jordbruksmarker i ARA (Access restricted Area i Gaza som motsvarar 35 procent av Gazaremsans jordbruksmarker, motionärens anm.), orsakar enorma skador inte bara på grödor utan även på hus såväl som andra egendomar.” Detta påstående har bevisats vara falskt. Redan 2015 tvingades al-Jazira och Agence France Presse (AFP) att dra tillbaka berättelser som upprepade sådana anklagelser efter att det blev klart att det inte finns några sådana dammar i södra Israel som kan öppnas. En nyhetsrapport från AFP från 2015 visar att ”dammen” i fråga bara är knappt en meter hög.

Badil

Den 9 oktober 2023 twittrade Badil: ”Straffrihet och dubbelmoral är inte längre godtagbart! I jakten på sin befrielse har det palestinska folket lika rätt till motstånd.” Den 8 oktober – dagen efter massakern på israeler – twittrade Badil: ”Ingenting i det palestinska motståndet är oprovocerat. Det palestinska folket har lidit i 75 år av kolonial-apartheidregim, etnisk rensning, tvång, överföring/förflyttning ... massakrer på palestinska städer, vanhelgande av palestinska heliga platser ... I sökandet efter den omistliga rätten till självbestämmande och återvändande, är motstånd den mest mänskliga och legitima handlingen.”

I december 2023 publicerade Badil rapporten ”Det palestinska folket har en rätt till väpnad kamp i kraft av sin obestridliga rätt till självbestämmande”, i vilken man uppenbart förnekar Israels rätt att existera. Enligt Badil är det ”viktigt att notera att upprättandet av staten Palestina enligt gränserna före 1967 förverkligar inte det palestinska folkets rätt till självbestämmande, så det hindrar inte legitimiteten av deras kollektiva handlingar i strävan efter självbestämmande. Snarare, så länge som deras rätt till självbestämmande inte implementeras fullt ut av alla och för alla, är rätten att göra motstånd aktiverad, oavsett om en stat för (vissa) palestinier har bildats och gradvis erkänns av det internationella samfundet.” Badil har på sin webbplats en presentation med titeln ”Vad har vi lärt oss av fyra månader av det israeliska folkmordskriget på Gazaremsan?” I den finns en bild på palestinier som firar uppe på resterna av en israelisk stridsvagn som förstördes i attacken den 7 oktober och bildtexten: ”Palestiniernas motståndskraft på Gazaremsan är fenomenal, och deras fortsatta motstånd är effektivt och kapabelt för att nå seger.” Den 7 maj 2020 publicerade Badil ett positionsdokument som kallar EU-åtgärder som hindrar finansiering till organisationer på EU:s terrorlistor ”inte bara moraliskt och politiskt oacceptabelt, men också olagligt med hänsyn till internationell rätt”.

Defense for Children International - Palestine (DCI-P)

Defense for Children International - Palestine (DCI-P) leder en kampanj som utnyttjar barn för att främja demonisering av Israel och är kopplad till terrororganisationen PFLP. Många av dess anklagelser är falska och en del av försöken att smutskasta Israel med anklagelser om ”krigsförbrytelser” och för att främja BDS. DCI-P stödjer BDS-kampanjer (bojkotter, avyttringar och sanktioner) mot Israel och är en aktiv deltagare i lobbyverksamheten gentemot FN, EU, utländska regeringar och andra internationella organ för att främja denna agenda. Organisationen uppmanar Israel att ”acceptera det historiska och juridiska ansvaret för Nakba och erkänna principen om rätten att återvända som stöddes av FN:s generalförsamlingen i sin resolution nr 194 1948.” I oktober 2023, i efterdyningarna av den brutala Hamasattacken den 7 oktober, twittrade DCI-P:s påverkansansvarig Miranda Cleland: ”Det är bortom förolämpande och flagrant rasistiskt att anta att palestiniers motstånd mot israelisk kolonisering och försök att ta tillbaka deras land kommer att resultera i antisemitiska attacker i DC. Vilket skämt.” Cleland delade ett uttalande från borgmästaren i Washington D.C. där han fördömde Hamasattacker och åtog sig att skydda det judiska samhället.

Många individer med påstådda band till PFLP har anställts och utsetts till styrelseledamöter i DCI-P. Den 22 oktober 2021 klassade det israeliska försvarsministeriet

DCI-P som en terrororganisation eftersom den är en del av ”ett nätverk av organisationer” som verkar ”på uppdrag av PFLP”.

Palestinian Centre for Human Rights (PCHR)

En organisation som mottog finansiering som en partner till den Sidafinansierade organisationen Rädda Barnen i enlighet med CSO-strategin 2022–2026 är Palestinian Centre for Human Rights (PCHR).

Den 7 oktober 2023 publicerade PCHR:s Fundraising and Program Officer Fedaa’ Murjan ett inlägg på Facebook: ”Vi kommer verkligen att sätta vår fot på vårt land. Allah, du är vår beskyddare och stödjare.” Tidigare, under Gazakonflikten i maj 2023, publicerade PCHR ett uttalande där de ”bekräftar det palestinska folkets rätt att motstå ockupationen med alla tillgängliga medel, inklusive väpnad kamp …” Efter kritik och under tryck från givare, inklusive EU, ändrades denna text.

Under 2021–2024 avsatte Sida 39,6 miljoner svenska kronor till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Palestina. Programmet implementerades av Palestinian Medical Relief Society (PMRS).

Den 7 oktober 2023 förklarade PMRS ordförande Mustafa Barghouti: ”Idag är en storslagen dag för det palestinska motståndet och folket. Motståndet betalade med ränta för attackerna från de terroristiska bosättarna och för attackerna mot al-Aqsamoskén. Det betalade med ränta för de som normaliserar [sina relationer] med ockupationen.”

Den 6 december 2023 twittrade Barghouti: ”Den israeliska staten och regeringen genomför en svart mediekampanj som sprider falsk propaganda om våldtäkter på israeliska kvinnor den 7 oktober för att rättfärdiga de fruktansvärda krigsförbrytelser de begår i Gaza. Amerikansk media har själva dragit tillbaka anklagelserna om våldtäkt.” Enligt nyhetssidan Wattan uttalade Barghouti under en demonstration ”till stöd för motståndet i Gaza” den 10 oktober: ”Dessa marscher bekräftar det palestinska folkets stöd för motståndet och att det palestinska folket är enat var det än befinner sig.” Den 7 oktober, i en intervju med al-Jazira, uttalade Barghouti: ”Detta initiativ från motståndet som vi har sett är ett svar på de israeliska bosättarnas terror som har ägt rum över hela Västbanken med skydd av den israeliska armén … Det är en reaktion på attackerna mot al-Aqsamoskén och processen med judaisering, inte bara av Jerusalem och al-Aqsamoskén utan hela Västbanken … men kanske är det också ett politiskt svar till de som trodde att de genom normalisering med arabländerna kunde likvidera och marginalisera den palestinska frågan. Den kommer tillbaka på det mest kraftfulla sätt … Det visar att Israel inte är allsmäktigt och det visar också vad palestinierna kan göra när de är beslutsamma att kämpa för sin frihet …”

I ett tv-sänt uttalande på Wattan den 15 oktober hävdade Barghouti: ”Palestinierna utsätts nu för en ny Nakba, en som är farligare och värre än Nakba 1948 … Israel, med fullt stöd från USA och beklagligt nog även stöd från västerländska länder, begår fyra farliga handlingar mot det palestinska folket: Avhumanisering av palestinierna, kollektiv bestraffning, etnisk rensning och folkmord. ’Israel’ försöker avhumanisera och demonisera palestinierna, och påstår falskt att Hamas är Isis, genom olika lögner som vissa medier har dragit tillbaka, som den CNN-reporter som bad om ursäkt för att ha spridit falska nyheter om halshuggning av israeliska barn, samt tidningen LA Times som bad om ursäkt för sina falska påståenden om våldtäktsincidenter … Barghouti varnade för den svarta propagandan som sprids av ’Israel’ och fabriceringen av nyheter

för att begå krigsförbrytelser mot det palestinska folket … 'Israel' utnyttjar aktuella händelser för att genomföra planer som det har planerat i flera år …"

Sida

Efter Hamas terrorattack den 7 oktober 2023 pausade regeringen biståndet till Palestina. Regeringen gav Sida i uppdrag att göra en översyn av biståndet till Palestina för att säkerställa att inga svenska medel går till aktörer som inte förbehållslöst fördömer Hamas, som utför våld mot, hotar eller uppmuntrar till våld mot staten Israel eller dess befolkning, som driver en antisemitisk agenda och personer som har samröre med sådana aktörer.

Efter att Sida lämnat in en första rapport, som inte adresserade dessa punkter och inte undersökte uttalanden och inlägg på sociala medier från bidragstagande icke-statliga organisationer (NGO), beordrade regeringen en kompletterande granskning den 7 december 2023. Den kompletterande granskningen, publicerad den 16 februari 2024, bortförklarar återigen de Sverigefinansierade palestinaarabiska NGO:er som rätt-färdigade och firade attackerna den 7 oktober, förnekade Hamas grymheter och fortsatte att främja antisemitism. Sida hävdade att dess NGO-bidragstagare inte stödde Hamas brutala attacker mot israeliska civila.

Den kompletterande granskningen återspeglade också flera grundläggande brister som förhindrade en korrekt utvärdering av Sveriges NGO-bidragstagare, inklusive ett falskt påstående om granskning från andra länder och en analys av antisemitism genomförd av en konsultfirma utan erfarenhet av detta viktiga ämne. Manipuleringen av processen gjorde det möjligt för Sida att upprepa sin slutsats att "den stora majoriteten av [organisationernas] uttalanden antingen fördömer Hamas, ofta i sammanhang där Israel också kritiseras för sitt krigförande, eller generellt tar avstånd från alla former av våld mot civila och kränkningar av internationell humanitär rätt." Detta är en markant vändning från Sidas ursprungliga och mer korrekta bedömning, som hävdade att förväntan på att NGO-bidragstagare skulle "'ensidigt fördöma Hamas' ... skulle utesluta samarbete med praktiskt taget alla Sidas partners".

Bilaga 3 i Sidas kompletterande granskning är begränsad till aktiviteterna hos de NGO:er och organ som direkt finansieras av Sida samt resultaten av en extern undersökning av dessa bidragstagares uttalanden och inlägg på sociala medier.

Genom detta smala omfång uteslöt Sidas granskning dock de mest problematiska palestinaarabiska NGO:er som finansieras av Sverige: al-Haq, Badil, Defense for Children International - Palestine (DCI-P) och Palestinian Centre for Human Rights (PCHR).

Tre av de fyra ingår i Human Rights Programme Palestine 2018-2023, som helt finansieras av Sida men administreras av en Ramallah-baserad NGO, NGO Development Center (NDC). Baserat på den tunna förevändningen att pengarna flödar genom NDC, granskade Sida endast det yttre skalet, till skillnad från de faktiska avsedda NGO-mottagarna av denna finansiering. Den fjärde mottagaren är en partner i ett svenskfinansierat projekt med Rädda Barnen. Även här granskades inte projektets partners.

Istället för att inkludera granskningar av de NGO:er som finansieras via NDC, noterade Sida helt enkelt att flera "också granskades av andra givare (av Danmark, Finland, Tyskland, Schweiz och EU) i samband med attackerna den 7 oktober ... ingen

av dessa granskningar har hittills lett till uppsagda avtal", även om "Tyskland i framtiden kan granska sitt samarbete med två av de 8 organisationer som ingår i det svenska stödet." Detta påstående är uppenbart falskt. Faktum är att Tyskland avslutade kontrakt med al-Haq och DCI-P, och detta var känt innan Sidas granskning publicerades.

Enligt en artikel publicerad av Deutsche Welle i november 2023, som citerade en talesperson från det tyska ministeriet för ekonomiskt samarbete och utveckling, skulle den palestinaarabiska NGO al-Haq inte längre ta emot tyska medel. Talespersonen förklarade vidare att "organisationer som stödde väpnat motstånd mot Israel inte var lämpliga partners".

Den 13 februari 2024 rapporterade den tyska nyhetskällan Frankfurter Allgemeine att Tyskland skulle avsluta all ny finansiering till sex israeliskt utsedda PFLP-kopplade NGO:er, inklusive al-Haq och DCI-P, vilket bekräftade Deutsche Welles rapport från november 2023.

När det gäller PCHR meddelade det schweiziska federala utrikesdepartementet (FDFA) i november 2023 att de avslutade sin finansiering till denna NGO på grund av brott mot FDFA:s uppförandekod. Schweiziska media, som citerade FDFA:s kommunikationschef, avslöjade att orsaken till att avtalsförhållandet mellan FDFA och PCHR avslutades var PCHR:s problematiska inställning till våld.

Enligt Sida "genomfördes en sökning som en del av den externa studien efter antisemitiska inlägg. Men inga sådana inlägg identifierades." Detta hänvisar till en granskning som utfördes av Dcipher Analytics, ett företag med kontor i Sverige och Istanbul, Turkiet, som Sida anlitade för denna granskning. För det första begränsar detta konstlat omfattningen av undersökningen från att undersöka huruvida NGO-bidragstagare brett "bedriver en antisemitisk agenda" till huruvida NGO publicerade antisemitiskt innehåll under en specifik tidsperiod. För det andra finns det ingen indikation på att Dcipher Analytics, eller Sida för den delen, har någon expertis i att identifiera antisemitism. För det tredje har Sverige ställt sig bakom International Holocaust Remembrance Alliances (IHRA) arbetsdefinition av antisemitism. Det är otänkbart att, om NGO och FN-retorik och -agendor hade jämförts med IHRA-definitionen, inga sådana exempel skulle ha hittats. Faktum är att, som omfattande dokumenterats av organisationen NGO Monitor, Sidafinansierade NGO och FN-organ är bland de ledande i att främja en antisemitisk anti-Israel-agenda på den internationella arenan. Sida begränsade också artificiellt sin granskning till "organisationernas externa kommunikation" och förhöll sig bekvämt nog inte till uttalanden och inlägg på sociala medier av NGO-tjänstemän.

Denna metodologiska brist återspeglas i fallet med Mustafa Barghouthi, grundare och ordförande för Palestinian Medical Relief Society (PMRS), som mottar 5,2 miljoner dollar från Sida för ett program med titeln "Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Palestina (2021-2025)." Enligt Sida "har PMRS uttryckt ett tydligt avståndstagande från våld mot civila och kränkningar av internationell humanitär rätt, oavsett vem som begått dem." Därför ser Sida "inget hinder för fortsatt samarbete".

I kontrast hyllade Barghouthi Hamas attack och förnekade upprepade gånger de systematiska våldtäkterna på israeliska kvinnor under grymheterna.

När man utvärderade bidragstagare använde Sida en smal tolkning av granskningens referensramar. Ett NGO-uttalande skulle anses anstötligt endast om det uttryckligen "berömde eller ursäktade ... Hamas attacker". Men uttalanden som rättfärdigar användningen av våld i allmänhet uteslöts.

”Vi har gjort en grundlig översyn och inte kunnat se att svenskt stöd hamnat i händerna på terrororganisationer”, säger chefen för den avdelning på Sida som hanterar biståndet i Mellanöstern och Asien samt det humanitära biståndet.

Upphör med bistånd till Palestina

Det är givetvis fullständigt oacceptabelt att Sverige bistår aktörer som inte förbehållslöst fördömer Hamas, som utför våld, hotar eller uppmuntrar till våld mot staten Israel eller dess befolkning, som driver en antisemitisk agenda och personer som har samröre med sådana aktörer. Det är också uppenbart att Sida har stora och systematiska brister i sin kontrollverksamhet och fortsätter att negligera fakta som finns i öppna källor om dessa NGO:er som mottar stora belopp från de svenska skattebetalarna.

Sverige bör omgående avsluta allt sitt bistånd till Palestina och regeringen bör ges i uppdrag att göra en ordentlig översyn av Sidas organisation och åtgärda de brister som uppenbarligen förekommer på myndigheten.

Björn Söder (SD)